

Миљивој С. Ђук
Универзитет у Београду
Филолошки факултет
Катедра за српски језик
Студент мастер студија

УДК 81'373.21/.23::821.163.41.09-31 Радуловић Ј.
DOI 10.46793/Uzdanica18.2.177C
Оригинални научни рад

ИЗ ИМЕНОСЛОВА РОМАНА *БРАЋА ПО МАТЕРИ* ЈОВАНА РАДУЛОВИЋА¹

Апстракт: У овом раду представљена је антропономастичка анализа романа *Браћа по мајери* Јована Радуловића. Циљ рада је да се осветли Радуловићев приступ антропонимима (и топонимима) у наведеном роману. Истраживање је нарочито усмерено на фиктивни део укупног антропонимског корпуса, где је до изражаја највише дошао Радуловићев однос према именима ликова у роману, особито његова склоност ка осмишљавању именâ. Приликом анализе користили смо се доступним речницима именâ и презименицима, уз неизоставно ослањање на сопствено језичко осећање.

Кључне речи: антропономастичка анализа, Јован Радуловић, *Браћа по мајери*, фиктивна антропонимија, семантичка мотивисаност, творбени обрасци, оноματοлошка значења.

1. О АНТРОПОНИМИЈИ

1.1. КЊИЖЕВНИ ТЕКСТ КАО ГРАЂА ЗА АНТРОПОНОМАСТИЧКУ АНАЛИЗУ

По дефиницији Милице Грковић, антропонимија је „целокупан скуп личних имена одређене области, одређеног језика, одређене епохе или одређеног документа” (Грковић 2017: 261). Управо је последња наведена могућност она која се тиче нашег рада, будући да је и књижевни текст – у нашем случају роман – изван документа који, осим својих књижевноуметничких особености, стилистичких својстава или карактерологије ликова, садржи и имена, презимена и надимке тих ликова, те је стога подесан и за једно антропономастичко истраживање које и јесте тема нашег рада.

---

¹ Наслов је истоветан наслову мастер рада из ономастике, одбрањеног на Филолошком факултету Универзитета у Београду 1. 9. 2020. године. Такође, у погледу самог садржаја овај рад проиходи из поменутог мастер рада.

1.2. О АНТРОПОНИМСКИМ КАТЕГОРИЈАМА

Антропонимске категорије, од којих нарочито име, не могу се сматрати тек пуким називом, односно само спојем гласова којим се људи дозивају. Напротив, оне одувек представљају сложен механизам који отвара широко поље значења и функција. Управо на том пољу се и заснива било која од анализа антропонимије којима је могуће приступити.

У раду *Терминологија српске антропонимије* Михаило Шћепановић и Снежана Баук истичу да је антропонимска категорија примарна онимичка јединица антропонимијског система која има посебан формално-граматички лик и засебно ономастолошко значење; у антропонимском систему савременог српског језика аутори издвајају две антропонимске категорије: *лично име* и *презиме* (Шћепановић, Баук 2003: 274).

Надовезујући се на наведено терминолошко гледиште, рекли бисмо нешто више о *надимцима*, будући да су и они заступљени у нашем раду и то углавном у складу са гледиштима која у наставку наводимо. Јордан Моловић сматра да су надимци посебан део ономастикона, назива их обичним речима, али семантички одабраним према својствима или карактерним особинама људи, најчешће с пејоративним значењем (Моловић 1977: 365). Надимци су, наиме, показатељ одређене мане, како физичке, тако и духовне, затим одлике карактера, темперамента и личности. Исти је случај и са надимцима у књижевним делима, те тако Милош Ковачевић пише: „Епонимија властитих имена заправо значи успостављање њихове асоцијативне везе са структуром неке од заједничких именица. Једноставније речено, то значи свођење интерпретације имена на надимак. Јер на грчком епоним и јесте надимак” (Ковачевић 2012: 304). У наставку, он децидирано констатује: „Ако се властита имена освјетљавају преко надимака, онда она нису нити могу бити празна, она имају као и све именице семантички садржај” (Исто). Управо ово виђење навешће нас да неке нетипичне надимке које проналазимо у роману *Браћа њо мајтери* Јована Радуловића посматрамо као антропониме са извесним семантичким садржајем који ћемо покушати и објаснити.

2. О ОДНОСУ ПИСАЦА ПРЕМА ИМЕНИМА СВОЈИХ КЊИЖЕВНИХ ЛИКОВА

Пишући о односу писаца према именима, Милица Грковић истиче да је у свету већ установљена грана науке која се овим проблемом бави, а то је – *лијтерарна ономастика*. Уз то, ауторка наглашава како код нас није било већих и озбиљнијих истраживања ове врсте, етикетирајући ово поље као неиспитано. Грковић сматра да однос писца и имена „осветљава нову димензију књижевног дела, у коме аутор најчешће није избор препуштао случајности,

него је у свом промишљању налазио низ разлога да се одлучи за једну од могућности” (Грковић 2017: 214). На ову тему ауторка још каже да су „у делима већине књижевника имена [...] брижљиво бирана да употпуне физиономију личности о којој пишу” (Исто: 218). Она такође констатује да се и у нашој и у страниј литератури „именом као посебним стилским средством постиже изузетан ефекат” (Исто: 221).

И Павле Флоренски је још раније у својим *Именима* говорио о „неравнодушности писаца када су у питању имена приказиваних ликова” (Флоренски 2017: 5). По њему, било би суштинско неразумевање уметничког стваралаштва сматрати литерарна имена произвољним и случајним. Још дубље промишљајући ово питање, он долази до закључка да су „у књижевном стваралаштву имена [...] категорије сазнања личности будући да у стваралачкој уобразиљи имена имају снагу личносних форми” (Исто: 20).

3. РАДУЛОВИЋЕВ ОДНОС ПРЕМА ИМЕНИМА У СВОМ ДЕЛУ

3.1. ИЗМИШЉЕНИ ТОПОНИМИ У РОМАНУ *БРАЋА ПО МАТЕРИ*

У контексту претходно предочених теоријских поставки анализирали смо однос Јована Радуловића према именима у његовом роману *Браћа по мајери*. Као својеврсну потку која би нам ову антропомастичку анализу могла учинити смисленијом и оправданијом, препознали смо чињеницу да је наш писац у овом роману *измислио* три топонима (прецизније речено: ојконима), односно називе за три села у којима се део радње у роману одвија – онај део радње везан за Книнску Крајину. Реч је о селима *Кулина*, *Шмреково* и *Врачевица*. По извесним географским смерницама које се у роману готово нескривено дају могло би се можда и наслутити о којим је селима заправо реч. Ипак, те чињенице нису од значаја за наш рад, као што то јесте сама околност да наш писац прибегава измишљању топонима како ни на који начин не би компромитовао житеље реалних села. Поред тога, за сваки од три наведена топонима могла би се изнаћи семантичка мотивисаност; представимо их, уз ограду да наше претпоставке не морају бити тачне. *Кулина* би тако могла бити аугментатив именице *кула*, а што би се, вероватно, односило на остатке бедема неког утврђења. У основи топонима *Шмреково* наслућујемо именицу *смрека* која, дијалекатски обојена, има и варијанту *шмрека*, те би се могло претпоставити да је реч о селу у ком је изразито заступљен овај четинарски тип дрвета. Што се тиче топонима *Врачевица*, указују нам се две могућности: 1) мотив је именица *врач*, односно глагол *врачање*, 2) мотив је народни назив за празник Светог Козме и Дамјана – *Врачеви* / *Врачи* (којима је, могуће је, посвећена црква у том селу или пак тај празник празнује најве-

ћи број кућа у селу). Била наша семантичка анализа тачна или не, чињеница је да се Радуловић на особен начин позабавио осмишљавањем топонимâ.

3.2. ТОПОНИМ КАО ИНИЦИЈАЛ

Поред три наведена примера, он се послужио још једним интересантним поступком именовања, а то је употреба само првог слова – слова *Т*. Према нашој претпоставци, реч је о граду Книну, с обзиром да је латински назив за Книн – *Ticinium* (негде се да пронаћи и: *Tnin/Tnen*). Занимљиво је да Радуловић у роману истовремено употребљава и назив *Книн*; међутим, кроз текст установљавамо да је овом интересантном и вештом поступку употребе слова *Т*. прибегавао онда када је, фикционализујући радњу, желео да читаоцу скрене пажњу са реалног места, односно да замаскира сваку алузију на реално место (град Книн). С обзиром на резултате анализе презимена у реалним селима Книнске Крајине на која смо се фокусирали сматрајући их, по одређеним знацима у самом тексту, управо тим простором који је аутор насловио тим измишљеним именима, долазимо до увида у то да ни највећи део презимена у роману не одговара онима која се јављају на реалном географском простору који је у роману узет за оквир приче. Ова спознаја имплицитно нам указује на то да се Радуловић јесте фокусирао на села Книнске Крајине, да је своје ликове осенчио реалним менталитетским цртама тог поднебља, али да је настојао, како нам се доима, да приметне готово сваки траг који би читаоца могао упутити на конкретне људе, односно на њихова имена. Ово се, дакако, односи само на оне фикционалне моменте у роману, не и на историјске који су дати према расположивим документима која је Радуловић морао користити пишући те пасаже.

3.3. ПРИМЕР СЕМАНТИЧКЕ МОТИВИСАНОСТИ ИМЕНА

Пре него што се дотакнемо анализе дела антропонима из романа *Браћа по мајери*, осврнули бисмо се на један еклатантан пример који иде у прилог нашој тврдњи да Радуловић изузетно води рачуна о именима која надева својим литерарним јунацима. Реч је о приповеци „Нема више Веронике”, чијим се насловом упућује на недостатак саучешћа и самилости међу људима, будући да име ове хришћанске светитељке симболизује управо таква осећања, а на шта указује професор Иванић у збирци есеја *У мајици приче* (Иванић 2013: 97). Овај Радуловићев поступак открива нам његову намеру да употребом одређеног имена пренесе одређену поруку. У питању је, дакле, свестан и дубоко промишљен одабир имена, што је у корелацији са претходно реченим тврдњама да писци именима поклањају нарочиту пажњу и да се њима служе као врло ефектним средством за постизање литерарног циља који су себи задали.

4. ИЗ АНАЛИЗЕ АНТРОПНИМИЈЕ РОМАНА *БРАЋА ПО МАТЕРИ*

4.1. О МЕТОДОЛОГИЈИ

Према Шћепановићевом виђењу, „не постоји унапред одређен и устаљен методолошки поступак код обрађивања ономастичке грађе” (Шћепановић 1997: 16). Још конкретније, аутор наставља: „Показао се најсигурнијим поступак да се сваки истраживач прилагођава особеностима саме грађе, нарочито кад је реч о њеној лексичко-семантичкој интерпретацији и уочавању најфреквентнијих структуралних модела” (Исто). У складу са наведеним, и ми смо себи дали извесну слободу приликом спровођења наше анализе, не поступајући увек искључиво у складу са неким већ утврђеним поступцима у обради ономастичке грађе. Наиме, понекад смо се ослањали на наш осећај, представљајући сопствену ономастичку анализу, али готово увек у складу са доступном литературом коју смо користили.

4.2. ВАРИЈАНТНОСТ АНТРОПНИМА СА ДАЛМАТИНСКОГ АРЕАЛА

Роман *Браћа њо мајери* подразумева два географска ареала (Далмацију и Београд), што грађу коју смо обрађивали чини шароликијом и занимљивијом. Ипак, нарочит акценат приликом писања рада ставили смо на простор Далматинске Загоре (Книнске Крајине) као ареал на ком се сусрећу две религије и два народа, па самим тим и различите варијанте каткад и истих антропнима. Постојање таквих варијанти пружало нам је могућност поређења истих, уз описне констатације обличних разлика међу њима.

Када је реч о поменутих варијантама (назовимо их условно „православна” и „католичка”), њих најбоље илуструју следећи антропними: надимак *Ђурош* и презиме *Јурин* – оба од имена Георгије/Ђорђе; имена *Јован* и *Ивица* – од имена Јован; име *Сиван*, надимци *Сивел* и *Сивиле*, и презиме *Сивил* – од имена Стефан. Такође, међу „католичким” антропнимима варијантни су име *Фрањо* и презиме *Франић*, оба настала од имена Франциско; од имена Антоније (Антонија) имамо у роману антропниме *Анђелина* и *Тонкара*, први изведен од првог, други од другог дела имена. Занимљив је такође паралелизам између (и)јекавског презимена *Цвјетковић* и икавског имена *Цвићко*.

4.3. ОСОБЕНОСТИ НАДИМАКА

Када су у питању надимци, Радуловић употребљава и оне аугментативне, каткад и са пејоративним призвучком (*Аниџиша, Ђурош, Миреља, Сишевеља, Тонкара*), али и хипокористике типа *Вајо, Маркан, Пашко, Сиаско, Тићан*. Сви ови облици типични су за западне крајеве у које је Радуловић и сместио део своје романескне приче, што јасно говори о томе да он није одступао од реалних дијалекатских, односно локалних колорита када су имена у питању. У оквиру радње која се одвија у Београду занимљиви су надимци *Билмез* и *Кондуктјерка*, а нарочито је занимљив надимак *Горица* који се односи на наставника *Горана* настраног понашања и који код читалаца изазива смех, будући да је *Горица* женско име.

4.4. ПРИМЕРИ СЛИКОВИТЕ СЕМАНТИЧКЕ МОТИВИСАНОСТИ

Из саме антропономастичке анализе романа *Браћа њо мајери*²¹ издвојили бисмо неколико антропонима које сматрамо речитим и сликовитим примерима семантички мотивисаног одабира имена, а што смо покушали и да објаснимо. Међу издвојеним антропонимима три су имена и три презимена.

Вранка

По Велимиру Михајловићу, „[о]снову *Вран*- срећемо у антропонимији и топониимији. Основно значење везано је за *црну боју*, а ово се односи и на птицу *врану* (*die Krähe, cognix*)” (Михајловић 2002: 164). На реално именовање овог женског лика у роману претпостављамо да је утицај имала боја њене косе – *црна* (*vrână*). Међутим, на основу црне судбине јунакиње *Вранке* (рано остала сироче, напатила се кроз живот, погинула од струјног удара), могла би се претпоставити семантичка мотивисаност овог имена, односно пишчева интенција при именовању. Иако Шимундић у свом *Рјечнику особних имена* наводи да је име Вранка постало „od Franka promjenom f > v” (Шимундић 1988: 373), у овом случају се то не показује као тачно, а што потврђује горе наведено објашњење. У прилог томе говори и презиме овог женског лика – *Франић*. Наиме, да је у питању алтернација *ф* → *в*, она би захватила и презиме које би онда гласило *Вранић*. Пошто то није случај, закључујемо да је лично име *Вранка* изведено од *црне боје*.

Занимљивом нам се чини околност да се *Вранка* удаје за (Антишу) *Гаврана*, чиме писац као да удвостручује сву тежину њене судбине: *врана* +

---

²¹ Као извор користили смо латинично Просветино издање из 1986. године и сви примери реченица, са бројевима страница у загради, наводе се према том издању, према ћирилицом.

Ћавран. Интересантно је, такође, да у *Речнику личних имена код Срба* Милице Грковић ово име уопште није наведено.

Брацо

„Тринаестог травња тридесет седме, родио им се син, то јест ја, Вранка ми је причала: Антиша био толико сретан, и за то доба, изабрао ми најмодерније име – Брацо. Не Браслав, него баш Брацо.” (29)

Како је у реченици наведено, у овом случају *Брацо* је пун облик личног имена. Експлицитно се каже да није у питању *Браслав*, што би била локална илити понарођена варијанта имена од сложених словенских основа *Браџи-слав/Брајџослав*; дакле, *Брацо* није од тог имена изведен надимак, већ је пуно име. *Брацо* у сваком случају носи призивок хипокористика јер, како Грковић каже за име *Браца* (*Брацо* је само ијекавска варијанта истог имена), „хипокористик од брат узима се као име одмила” (Грковић 1976: 46). Управо зато занимљива је веза између овог имена и његовог носиоца који је у роману један од двојице (полу)браће; наиме, не може проћи неопажено чињеница да је писац једној од двојици *браће њо мајери*, како роман и носи назив, доделио управо име које корелира са сродничком везом – *Брацо*.

Крстан

Име је изведено од *Крсџи(а)+ан*, дакле од имена *Крсџа* које је, по Милице Грковић, превод грчког имена Σταύριος – крст. Занимљиво је да је овај лик у роману комуниста и да излази из куће када поп дође да му свети водицу пред славу, терајући га најпре из куће, а потом сам из ње излазећи. Ситуација је парадоксална, с обзиром на име, па је могуће да га је писац овом лику намерно наменио, управо зато да би произвео ефекат контрадикторности. Ипак, *Крсџан* се тек касније, ради повластица за себе и породицу, приклонио Партији, док је као младић, радећи на изградњи унске пруге, био неупућен у импулсе комунистичке пропаганде који су се тада већ јављали.

„Веселин је знао за Крстанову родбину у Врачевици, али скоро да се нису познавали, били су љути на Крстана, у вријеме откупа покупио им је сав кромпир и вуну.” (54)

„Крстан Цвјетковић је напунио шеснаест година кад му је умро отац, мајке није ни упамтио.” (80)

– Записуј овога за каменолом – рекао је пословођи кад је дошао ред на Крстана – иљадиле нам се овакви узор Срби. (82)

Са друге стране, у вези са именом *Крсћан* могло би постојати још једно објашњење. Наиме, како видимо у последњем наведеном примеру, предузимач *Крсћана* распоређује за рад у каменолому, што имплицира већу физичку снагу коју је он морао поседовати. С обзиром да су *крсћа* део леђа, односно плећа, могуће је да писац овим именом упућује на плећатост (крупноћу и велику физичку снагу) његовог носиоца – *Крсћана*.

Брковић

„Сустигне је на путу жандарм Брковић, из Црне Горе је био, понуди да узјаше коња, подбиће табане.” (27)

По свој прилици, презиме *Брковић* је изведено од надимка *Брка/Брко* који је мотивисан физичком особитошћу. Како нам наведена реченица показује, *Брковић* је у роману жандарм и из Црне Горе, што готово да дође као типичност. Елем, у то време највећи број милиционера/жандара био је из Лике или из Црне Горе, а готово сви су били препознатљиви по брковима које су носили. Имајући тај факат у виду, помишљамо да писац за овог књижевног лика није случајно одабрао баш ово презиме.

Миташ

Презиме *Миташ* занимљиво је за анализу, с обзиром на то да га не проналазимо ни у *Лексику презимена СР Хрватске*, ни у *Српском презименику*, ни претражујући интернет. Све ово упућује нас на помисао да је Радуловић имао извесну намеру творећи ово презиме.

„Без Миташа се није могло: Динара, Врачевица, Кулина и Шмреково били су његови терени, села за која је преко двадесет година задужен да држи зборове и приликом избора обилази гласачка мјеста.” (183)

Како видимо, извесни *Миташ* из романа је чиновник, адвокат, „задужен да држи зборове и приликом избора обилази гласачка мјеста”. Услед онога што о њему сазнајемо из текста, долазимо на идеју да је у корену овог презимена именица *митио*, те да је овај лик из романа неко ко је склон узи мању мита или пак давању мита, подмићивању гласача уочи избора. Ову нашу претпоставку дајемо уз резерву и уз ограду да је само наша и да не мора бити тачна и истоветна пишчевој својременој идеји.

Ђушбала

Ни у *Лексику презимена СР Хрватске*, нити у Михајловићевом *Српском презименику*, па чак ни претражујући по интернету не сусрећемо пре-

зиме *Ђушбала*. Ово презиме је, по свему судећи, плод пишчеве творбене креативности, будући да га је могуће раставити на два дела, те тако доћи до потенцијалних објашњења. Наиме, у шестотомном РМС за одредницу *ђуш* објашњава нам се да је у питању *узвик за ѡграње мајараца* (РМС6 1976: 372). Међутим, знамо да *ђуш* може долазити од глагола *ђушкајти* чије је секундарно значење: 2. *ђурајти (обично ноћом), ођуривајти* (РМС6 1976: 372). За *балу*, пак, налазимо два значења која нам могу помоћи при објашњењу овог презимена. Примарно значење је: 1. *слуз из усјта и носа* (РМС1 1967: 131) и онда нам пада на ум да је извесни *Ђушбала* имао навику или да отпљуцкује или да истреса нос; дакле, да *ђушне балу*. Једно од секундарних значења дато је као покрајинизам и по њему *бала* значи *лојџа* (РМС1 1967: 131), што би имплицирало да се *Ђушбала* бавио фудбалом, односно да је *ђушкао лојџу*. Прва могућност је вероватнија, будући да је он у примеру описан као они-зак и здепаст и румених образа, дакле такав да би уз њега могла ићи навика плуцкања / истресања носа пре неголи способност играња фудбала.

„Аутомобилом Савеза бораца, у теренској униформи пуковника, доведе се и друг *Ђушбала* – онизак и здепаст, са црним сунчаним очалама, поткресао брчиће, образи му румени као печенице, како се каже: да по једном удариш, други би искочио.” (147–148)

Како било, очигледно је да је Радуловић при творењу овог презимена имао намеру да постигне стилски ефекат на начин који је, што се тиче давања имена/презимена, својствен Матавуљу. Наиме, у роману *Баконја фра Брне* један од ликова зове се *Кушмељ*, а ми у овом надимку налазимо сродну творбену везу и извесну алитерацијску повезаност са презименом *Ђушбала*.

У сваком случају, *Ђушбала* из романа *Браћа њо мајери* на високом је положају (председник Савеза бораца), а у тексту видимо и његову строгоћу и уплашеност учитеља Тићана када му се обраћа, као и потешкоће на које у разговору с њим наилази адвокат Даниловић.

– Молим вас, ја вас добро не разумијем... Саслушајте ме – покушавао је Даниловић уразумити и смирити *Ђушбалу*. (149)

5. ЗАКЉУЧНИ ПРЕГЛЕД

Наша свеукупна антропономастичка анализа романа *Браћа њо мајери*, из које је овде издвојено само неколико примера, показује да Радуловић на једном географском ареалу употребљава имена типична за тај простор, односно поднебље у које смешта именоване ликове.

Често он посеже за осмишљавањем именâ и то углавном додајући им семантичко значење које се некад може само наслутити, а некад и тумачењем

потпуно разјаснити. Чак и када измишља антропониме, он то чини према моделама који су реално заступљени на датом поднебљу, нарочито када је реч о аугментативима, односно о хипокористичима. На терену Далматинске Загоре готово експлицитно је конфронтирао варијанте календарских антропонимâ који су заступљени код православних, односно код католика.

Такође, приметна је извесна усклађеност старосне доби ликова, односно посла којим се они у роману баве са именима која носе. Ово се нарочито односи на ликове који се јављају у вези са радњом која се одвија у Београду. Ни ти поступци нису случајни и као такви додатна су потврда нашој тези о Радуловићевом односу према именима.

Смисао употребе појединих фиктивних антропонимâ готово да је прозиран, а као потврда уочљивог често су драгоцене читаве реченице из романа којима као да је писац свесно кристализовао своје науме о избору именâ. С друге стране пак, код дела фиктивних антропонимâ уопште се и не указује могућност разобличавања пишчеве интенције за њихову употребу, те се они могу сматрати стихијски употребљеним.

ИЗВОР

Радуловић (1986): Јован Радуловић, *Браћа по матери*, Београд: Prosveta.

ЛИТЕРАТУРА

Грковић (1977): Милица Грковић, *Речник личних имена код Срба*, Београд: Вук Караџић.

Грковић (2017): Милица Грковић, *Лична имена у српском народу*, Нови Сад: Прометеј.

Иванић (2013): Душан Иванић, *У мајници љриче: О дјелу Јована Радуловића*, Београд: Српска књижевна задруга.

Ковачевић (2012): Милош Ковачевић, *Линџвосџилисџика књижевноџ џексџа*, Београд: Српска књижевна задруга.

Маројевић (1984): Радмило Маројевић, *Словенски антропоними, Ономаџолошки џрилози*, V, Београд, 183–195.

Михајловић (2002): Велимир Михајловић, *Срџски џрезименик*, Нови Сад: Аура.

Моловић (1977): Јордан Моловић, *Ужички надимци, Ужички зборник, Прилози за џолиџичку, кулџурну и економску исџорију Тиџвоџ Ужџца и околине*, бр. 6, 365–381.

Накићеновић (1999): Прота Саво Накићеновић, *Книнска Краџина*, Книн – Београд: Дигитално издање према другом издању Српског културног друштва „Зора”.

Радуловић (2007): Јован Радуловић, *Зрна из џлеве*, Београд: Библиотека града Београда / Чигоја штампа.

РМС (1967–1976): *Речник српскохрватској књижевној језика 1–6*, Нови Сад: Матица српска.

Флоренски (2017): Павле Флоренски, *Имена*, Београд: Логос.

Шимундић (1988): Mate Šimundić, *Rječnik osobnih imena*, Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske.

Шћепановић (1997): Михаило Шћепановић, *Именовслова ваљевске њејнице*, Београд – Ваљево: Институт за српски језик САНУ, Истраживачка станица Петница, ИП Колубара.

Шћепановић, Баук (2003): Михаило Шћепановић, Снежана Баук, Терминологија српске антропонимије, *Научни саставак славистица у Вукове дане*, 32/3, Београд, 269–287.

Лексик (1976): *Leksik prezimena Socijalističke republike Hrvatske*, Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske.

Milivoj S. Ćuk

University of Belgrade

Faculty of Philology

Department of Serbian Language

MA Student

NAMES AND THEIR MEANINGS IN JOVAN RADULOVIĆ'S NOVEL *BRAĆA PO MATERI*

Summary: This paper presents a part of the results of an anthroponomastic analysis based on the novel *Braća po materi* by Jovan Radulović.

The goal of the paper is to analyze Radulović's approach to anthroponyms (and toponyms) that he included in his novelistic text. The research was primarily focused on the fictional part of the anthroponymic corpus, which particularly reflects Radulović's attitude towards the novel characters' names, as well as his tendency to name-giving. For the purpose of the analysis, available dictionaries of first and family names were used. The analysis of formation patterns and onomatological meanings of some of the examples was based on our own conclusions, but always in accordance with the available literature.

Special attention was paid to the aspect of semantic motivation of the selected anthroponyms. The aim of the analysis of such anthroponyms was to explain possible writer's intentions related to their selection.

Keywords: anthroponomastic analysis, Jovan Radulović, *Braća po materi*, fictional anthroponymy, semantic motivation, formation patterns, onomatological meanings.